

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1458, z 2015 r. poz. 1690, 1960, z 2016 r. poz. 1954.

U S T A W A

z dnia 21 grudnia 2000 r.

o żegludze śródlądowej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje sprawy związane z uprawianiem żeglugi na wodach śródlądowych uznanych za żeglowne na podstawie przepisów Prawa wodnego, zwanych dalej „śródlądowymi drogami wodnymi”.

2. Ustawa określa:

- 1) organy administracji żeglugi śródlądowej i ich kompetencje;
- 2) warunki uprawiania żeglugi;
- 3) zasady prowadzenia rejestru administracyjnego i wykonywania pomiaru statków;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 76/135/EWG z dnia 20 stycznia 1976 r. w sprawie wzajemnego uznawania świadectw zdolności żeglugowej statków żeglugi śródlądowej (Dz. Urz. WE L 21 z 29.01.1976);
- 2) dyrektywy 80/1119/EWG z dnia 17 listopada 1980 r. w sprawie sprawozdań statystycznych dotyczących przewozu rzeczy po wodnych drogach śródlądowych (Dz. Urz. WE L 339 z 15.12.1980, ze zm.);
- 3) dyrektywy 82/714/EWG z dnia 4 października 1982 r. ustanawiającej wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej (Dz. Urz. WE L 301 z 28.10.1982);
- 4) dyrektywy 87/540/EWG z dnia 9 listopada 1987 r. w sprawie dostępu do zawodu przewoźnika towarów drogą wodną w transporcie krajowym i międzynarodowym i wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji dla tego zawodu (Dz. Urz. WE L 322 z 12.11.1987);
- 5) dyrektywy 91/672/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie wzajemnego uznawania krajowych patentów żeglarskich uprawniających do przewozu rzeczy i osób żeglugą śródlądową (Dz. Urz. WE L 373 z 31.12.1991);
- 6) dyrektywy 96/35/EWG z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie wyznaczania i kwalifikacji zawodowych doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i żegludze śródlądowej towarów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 145 z 19.06.1996);
- 7) dyrektywy 96/50/WE z dnia 23 lipca 1996 r. w sprawie harmonizacji warunków uzyskiwania krajowych patentów kapitanów łodzi do celów przewozu rzeczy towarów i pasażerów śródlądowymi wodnymi drogami we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 235 z 17.09.1996);
- 8) dyrektywy 2000/18/WE z dnia 17 kwietnia 2000 r. w sprawie minimalnych wymogów egzaminacyjnych dla doradców do spraw bezpieczeństwa w drogowym, kolejowym i śródlądowym transporcie rzeczy niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 118 z 19.05.2000).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

- 4) wymagania bezpieczeństwa żeglugi;
- 5) zasady klasyfikacji i utrzymania śródlądowych dróg wodnych;
- 5a) zasady prowadzenia zharmonizowanego systemu usług informacji rzecznej;
- 5b) zasady prowadzenia bazy danych statków;
- 6) zasady wykonywania pilotażu;
- 7) postępowanie w razie wypadku żeglugowego;
- 8) przepisy karne.

3. Przepisy ustawy stosuje się także do statków służących do przewozów międzybrzegowych, zarobkowego przewozu osób lub ładunków, uprawiania sportu lub rekreacji, zarobkowego połowu ryb, wykonywania robót technicznych lub eksploatacji złóż kruszywa na innych wodach śródlądowych niż określone w ust. 1.

Art. 2. 1. W sprawach wyposażenia statków żeglugi śródlądowej i kwalifikacji ich załóg przepisy ustawy stosuje się także na wodach morskich, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.

2. Granice między wodami śródlądowymi a wodami morskimi określają przepisy Prawa wodnego.

Art. 3. 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy przewozu oraz przepisy Prawa przewozowego.

2. Ustawa nie narusza przepisów Prawa ochrony środowiska oraz przepisów Prawa wodnego.

Art. 4. Przepisów ustawy, z wyjątkiem przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu, sygnalizacji i łączności oraz oznakowania dróg wodnych, nie stosuje się do statków Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej oraz statków morskich przebywających na śródlądowych drogach wodnych.

Art. 5. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) statek – urządzenie pływające o napędzie mechanicznym lub bez napędu mechanicznego, w tym również prom, wodolot i poduszkowiec, przeznaczone lub używane na śródlądowych drogach wodnych do:
 - a) przewozu osób lub rzeczy,
 - b) pchania lub holowania,

- c) inspekcji, nadzoru nad bezpieczeństwem ruchu żeglugowego lub szkolenia,
 - d) ratowania życia lub mienia,
 - e) połowu ryb,
 - f) wykonywania prac technicznych, utrzymania szlaków żeglugowych lub eksploatacji złóż kruszyw,
 - g) uprawiania sportu lub rekreacji,
 - h) celów mieszkalnych, biurowych, gastronomicznych, hotelowych lub warsztatowych, a także jako przystanie pływające, doki lub zakłady kąpielowe;
- 2) armator – właściciela statku lub osobę, która uzyskała od właściciela tytuł prawny do władania statkiem we własnym imieniu;
 - 3) port lub przystań – akwen i grunt oraz związaną z nimi infrastrukturę, znajdującą się w granicach portu lub przystani;
 - 4) port macierzysty – port, który armator wskazał jako miejsce stałego postoju statku;
 - 5) szlak żeglowny – pas wody przeznaczony do żeglugi;
 - 6) głębokość tranzytowa – najmniejszą głębokość szlaku żeglownego określonego odcinka drogi wodnej;
 - 7) wypadek żeglugowy – zdarzenie związane z ruchem lub postojem statku, w wyniku którego nastąpiło uszkodzenie ciała powodujące rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka, uszkodzenie mienia znacznej wartości albo poważną awarię w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska;
 - 8) państwo członkowskie – państwo członkowskie Unii Europejskiej, państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederację Szwajcarską;
 - 9) państwo trzecie – państwo niebędące państwem członkowskim;
 - 10) dokument bezpieczeństwa statku – wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej, wspólnotowe tymczasowe świadectwo zdolności żeglugowej, świadectwo zdolności żeglugowej albo uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej;
 - 11) dokument dopuszczający statek do żeglugi – dokument bezpieczeństwa statku albo inny dokument wydany przez właściwy organ państwa członkowskiego albo

państwa trzeciego, potwierdzający dopuszczenie statku do żeglugi po wodach śródlądowych tego państwa;

- 12) usługi informacji rzecznej (RIS) – zharmonizowane usługi informacyjne wspierające zarządzanie ruchem i transportem w żegludze śródlądowej;
- 13) użytkownik RIS – podmiot korzystający z usług informacji rzecznej (RIS).

2. Statkiem o napędzie mechanicznym jest statek posiadający mechaniczne urządzenia napędowe, niezależnie od sposobu ich zamocowania.

3. Statkiem polskim jest statek, który stanowi własność:

- 1) Skarbu Państwa;
- 2) osoby prawnej mającej siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) obywatela polskiego zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Organy administracji żeglugi śródlądowej

Art. 6. 1. Organami administracji żeglugi śródlądowej są:

- 1) minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej – jako naczelny organ administracji żeglugi śródlądowej;
- 2) dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej – jako terenowe organy administracji żeglugi śródlądowej.

1a. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej sprawuje nadzór nad działalnością dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej w zakresie uregulowanym w niniejszej ustawie.

2. Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej podlegają ministrowi właściwemu do spraw żeglugi śródlądowej.

3. Obsługę finansowo-księgową urzędów żeglugi śródlądowej sprawuje główny księgowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

Art. 7. Dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej spośród kandydatów posiadających wiedzę, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie żeglugi śródlądowej i funkcjonowania administracji rządowej.

Art. 8. 1. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej wykonuje swoje zadania przy pomocy urzędu żeglugi śródlądowej.

2. Urzędy żeglugi śródlądowej tworzy i znosi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, kierując się kryteriami ekonomicznymi i intensywnością ruchu żeglugowego.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, terytorialny zakres działania dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej i siedziby urzędów, uwzględniając kryteria, o których mowa w ust. 2.

4. Organizację urzędu żeglugi śródlądowej określi statut nadany, w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

Art. 9. 1. Do właściwości dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej należą sprawy z zakresu administracji rządowej związane z uprawianiem żeglugi na śródlądowych drogach wodnych w zakresie unormowanym niniejszą ustawą.

2. Do właściwości dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej należy:

- 1) nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi śródlądowej;
- 2) przeprowadzanie inspekcji statków;
- 3) weryfikacja ustalonej głębokości tranzytowej na szlaku żeglownym;
- 4) kontrola przestrzegania przepisów dotyczących żeglugi na śródlądowych drogach wodnych, w portach, przystaniach i zimowiskach;
- 5) kontrola stanu oznakowania szlaku żeglownego, śluz, pochylni, mostów, urządzeń nad wodami i wejść do portów;
- 6) przeprowadzanie postępowania w sprawach wypadków żeglugowych;
- 7) kontrola dokumentów przewozowych i zgodności przewożonego przez statek ładunku z tymi dokumentami;
- 8) kontrola obcych statków w zakresie zgodności wykonywanych przewozów z postanowieniami umów międzynarodowych oraz pozwoleń na te przewozy;
- 9) współdziałanie z innymi organami w zakresie bezpieczeństwa żeglugi, ochrony środowiska, ochrony portów lub przystani, w tym wykonywania zadań obronnych i zadań o charakterze niemilitarnym, w szczególności zapobiegania aktom terroru i likwidacji ich skutków;
- 10) kontrola dokumentów armatorów dotyczących Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowego;
- 11) wykonywanie zadań organu krajowego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r.

o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1177/2010”, w zakresie usług przewozu drogą wodną śródlądową, z tym że rozpatrywanie skarg, o których mowa w art. 25 ust. 3 tego rozporządzenia, należy do właściwości dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2f;

- 12) przekazywanie, w formie elektronicznej, do elektronicznego rejestru informacji o statku prowadzonego przez Komisję Europejską informacji o każdym nadanym europejskim numerze identyfikacyjnym statku oraz danych do identyfikacji statku określonych w dodatku IV załącznika II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/87/WE z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającej wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej i uchylającej dyrektywę Rady 82/714/EWG (Dz. Urz. UE L 389 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.) – niezwłocznie po uzyskaniu tych informacji.

2a. Do właściwości dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2b, należy także przeprowadzanie:

- 1) pomiaru statku;
- 2) inspekcji technicznej statku.

2b. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej właściwych do przeprowadzania pomiaru statku i inspekcji technicznej statku, kierując się kryteriami ekonomicznymi i intensywnością ruchu żeglugowego.

2c. Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej, o których mowa w ust. 2a, działają jako organ inspekcyjny.

2d. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej właściwego miejscowo do zarządzania usługami informacji rzecznej (RIS), kierując się koniecznością zapewnienia realizacji zadań w zakresie przekazywania informacji objętych tymi usługami, a także koniecznością zapewnienia infrastruktury niezbędnej do wykonywania tych zadań, w celu poprawy bezpieczeństwa i efektywności ruchu statków.

2e. Do właściwości dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 2d, należy także zarządzanie usługami informacji rzecznej (RIS).

2f. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej właściwego do rozpatrywania skarg, o których mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia nr 1177/2010, biorąc pod uwagę natężenie ruchu pasażerskiego występującego w żegludze śródlądowej.

2g. Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie prowadzi bazę informacji o statkach, członkach załóg statków oraz o stanie śródlądowych dróg wodnych, zwaną dalej „bazą danych statków”. Baza danych statków jest prowadzona w systemie teleinformatycznym.

3. Szczegółowy zakres działania dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej określa statut, o którym mowa w art. 8 ust. 4.

Art. 9a. 1. W przypadku gdy pasażer nie jest zadowolony ze sposobu rozpatrzenia przez przewoźnika lub operatora terminalu, w rozumieniu rozporządzenia nr 1177/2010, skargi, o której mowa w art. 24 tego rozporządzenia, lub nie uzyska on odpowiedzi na taką skargę, może wnieść skargę do dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2f.

2. Do skargi wniesionej do dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej pasażer dołącza:

- 1) kopię skargi skierowanej do przewoźnika lub operatora terminalu, w rozumieniu rozporządzenia nr 1177/2010;
- 2) kopię odpowiedzi na skargę, o której mowa w pkt 1, albo oświadczenie, że odpowiedź nie została udzielona w terminie określonym w art. 24 ust. 2 rozporządzenia nr 1177/2010;
- 3) kopię biletu lub potwierdzonej rezerwacji na daną trasę.

3. Do rozpatrywania skarg pasażerów przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej stosuje się przepisy działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia prawa przez przewoźnika lub operatora terminalu, w rozumieniu rozporządzenia nr 1177/2010, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej określa, w drodze decyzji administracyjnej, zakres stwierdzonych nieprawidłowości oraz wyznacza termin ich usunięcia.

Art. 10. 1. Zadania, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 2–8, 10 i 11, wykonują uprawnieni do przeprowadzenia inspekcji pracownicy urzędów żeglugi śródlądowej, zwani dalej „inspektorami”.

2. Inspektor ma prawo wejścia i przebywania na statku, na budowli wodnej służącej żegludze, w porcie, przystani i zimowisku, a także podpływania i cumowania statku inspekcyjnego do tych obiektów.

3. Inspekcję przeprowadza się w miarę możliwości bez uszczerbku dla eksploatacji statku.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, kategorie pracowników uprawnionych do wykonywania zadań inspekcyjnych, mając na względzie w szczególności charakter tych zadań.

5. W czasie wykonywania zadań służbowych inspektor ma prawo do:

- 1) kontrolowania, czy statek jest uprawniony do działalności, jaką uprawia, i czy żegluga wykonywana jest zgodnie z przepisami prawa i umowami międzynarodowymi;
- 2) kontroli dokumentów dotyczących statku i załogi oraz przewozowych;
- 3) żądania wyjaśnień i podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do przeprowadzenia kontroli na pokładzie, w ładowniach i innych pomieszczeniach statku;
- 4) dokonywania wpisów dotyczących przeprowadzonej kontroli w dzienniku pokładowym statku;
- 5) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia w żegludze śródlądowej.

6. Kierownik statku lub inna osoba odpowiedzialna za statek są obowiązani stosować się do doraźnych zaleceń w zakresie bezpieczeństwa żeglugi wydanych przez inspektora.

Art. 10a. 1. Zadania organu inspekcyjnego, o którym mowa w art. 9 ust. 2a, wykonuje powoływana i odwoływana przez ten organ techniczna komisja inspekcyjna, zwana dalej „komisją inspekcyjną”.

2. W skład komisji inspekcyjnej wchodzi przewodniczący i eksperci. Jako ekspertów należy powołać w szczególności: pracownika urzędu żeglugi śródlądowej, specjalistę do spraw budowy statków oraz ich siłowni w zakresie żeglugi śródlądowej

i specjalistę do spraw nautyki posiadającego patent żeglarski kapitana żeglugi śródlądowej uprawniający do kierowania statkiem, który podlega inspekcji.

Art. 11. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku inspekcji, że dokument dopuszczający statek do żeglugi jest nieważny lub że statek nie spełnia wymagań określonych w tym dokumencie, jednakże taka nieważność albo niezgodność nie stanowi zagrożenia bezpieczeństwa żeglugi, inspektor wzywa armatora do niezwłocznego usunięcia stwierdzonych naruszeń.

2. W przypadku stwierdzenia w wyniku inspekcji:

- 1) braku dokumentu dopuszczającego statek do żeglugi,
 - 2) zaniedbania zagrażającego bezpieczeństwu żeglugi, statku lub przebywających na nim osób albo zagrażającego zanieczyszczeniem środowiska, a także stwierdzenia uchybienia sanitarnego,
 - 3) że statek stanowi zagrożenie bezpieczeństwa żeglugi
- inspektor, na podstawie udzielonego upoważnienia, może, w drodze decyzji administracyjnej, zatrzymać lub skierować statek do najbliższego postoju oraz zatrzymać dokument dopuszczający statek do żeglugi i dokument kwalifikacyjny kierownika statku do czasu usunięcia stwierdzonych naruszeń.

3. O każdym przypadku naruszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, o zatrzymaniu statku oraz o wydanej decyzji powiadamia się na piśmie, wraz z uzasadnieniem, administrację państwa, w którym został wystawiony dokument dopuszczający statek do żeglugi, w terminie 7 dni od dnia stwierdzenia naruszenia.

Art. 11a. 1. W bazie danych statków gromadzi się przekazane przez dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej informacje, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 12, oraz informacje uzyskane z elektronicznego rejestru informacji o statku prowadzonego przez Komisję Europejską.

2. W bazie danych statków gromadzi się także informacje przekazane przez dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej, uzyskane w ramach wykonywanych przez nich zadań, w tym dotyczące:

- 1) wydawania dokumentów statków oraz przeprowadzania inspekcji tych statków;
- 2) danych osobowych, pozyskiwanych w związku z ubieganiem się o uzyskanie dokumentów kwalifikacyjnych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 37;

- 3) wypadków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych;
- 4) aktualnego stanu i parametrów śródlądowych dróg wodnych.

3. Organy administracji żeglugi śródlądowej mają dostęp do informacji gromadzonych w bazie danych statków, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

4. Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej mogą przekazać informacje gromadzone w bazie danych statków organom państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej po otrzymaniu od nich pisemnego zobowiązania zawierającego deklarację o:

- 1) nieprzekazywaniu bez pisemnej zgody dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej otrzymanych informacji organom innych państw trzecich lub innej organizacji międzynarodowej;
- 2) zapewnieniu poufności tych informacji i ich wykorzystywaniu jedynie w celu wykonywania zadań administracyjnych w zakresie bezpieczeństwa i ułatwień w żegludze oraz przy dokonywaniu inspekcji i wydawaniu dokumentów statków.

Art. 12. 1. Pracownicy urzędów żeglugi śródlądowej określonych kategorii w czasie wykonywania obowiązków służbowych noszą umundurowanie.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, kategorie pracowników obowiązanych do noszenia umundurowania, warunki przydziału i wzory tego umundurowania, mając na uwadze wykonywane przez pracowników obowiązki służbowe.

Art. 13. 1. Statki inspekcyjne urzędów żeglugi śródlądowej podnoszą flagę państwową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, określoną w odrębnych przepisach.

2. W czasie wykonywania zadań statki inspekcyjne urzędów żeglugi śródlądowej podnoszą także flagę służbową.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze zarządzenia, wzór flagi służbowej i sposób oznakowania statków inspekcyjnych.

Art. 14. 1. Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej wydają przepisy prawa miejscowego określające na obszarze ich działania szczegółowe warunki bezpieczeństwa ruchu i postoju statków wynikające z charakteru i właściwości dróg wodnych. Przepisy te wydawane są w uzgodnieniu z administracją drogi wodnej.

2. Przepisy prawa miejscowego są wydawane w drodze zarządzenia, które podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym właściwym ze względu na terytorialny zakres obowiązywania tego zarządzenia.

Rozdział 3

Warunki uprawiania żeglugi

Art. 15. 1. Żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych może uprawiać:

- 1) statek polski;
- 2) statek innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego w zakresie i na warunkach określonych w:
 - a) ustawie,
 - b) umowach międzynarodowych zawartych przez Rzeczpospolitą Polską albo Unię Europejską z państwem przynależności statku;
- 3) statek państwa trzeciego w zakresie i na warunkach określonych w umowach międzynarodowych zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z państwem przynależności statku.

2. W przypadku braku umowy międzynarodowej, statek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3, może uprawiać żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych po uzyskaniu pozwolenia:

- 1) ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej – w przypadku prowadzenia regularnej żeglugi między polskimi portami lub między portem polskim a portem państwa trzeciego;
- 2) dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej właściwego terytorialnie dla miejsca przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej – w pozostałych przypadkach.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, bez względu na jego przynależność państwową.

3a. (uchylony).

4. Pozwolenie wydaje się na podstawie wyników inspekcji statku dokonanej przez organ, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, potwierdzającej, że wymiary statku odpowiadają warunkom drogi wodnej, a jego stan techniczny i wyposażenie są zgodne z polskimi przepisami.

5. Pozwolenie może być wydane na jedną podróż lub na czas określony, nie dłuższy jednak niż termin ważności dokumentu dopuszczającego statek do żeglugi.

Wydane pozwolenie może zastrzegać obowiązek korzystania z usług pilota, jeżeli kierownik statku nie posiada polskiego dokumentu kwalifikacyjnego lub dokumentu uznanego na podstawie art. 35 ust. 5.

6. Organ wydający pozwolenie odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wydania pozwolenia, jeżeli wymiary statku nie odpowiadają warunkom drogi wodnej lub gdy statek nie odpowiada wymaganiom co do wyposażenia, bezpieczeństwa żeglugi lub warunkom ochrony środowiska określonym w art. 27.

7. Za wydanie pozwolenia pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku do ustawy.

8. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzory i tryb wydawania pozwoleń, w zależności od tego, czy pozwolenia dotyczą regularnej żeglugi między polskimi portami lub między portem polskim a portem innego państwa czy innych przypadków uprawiania żeglugi, z uwzględnieniem zakresu inspekcji, rodzaju, przeznaczenia, stanu technicznego i wyposażenia statku.

Art. 15a. 1. W przypadku wprowadzenia ograniczeń w przewozie rzeczy w żegludze śródlądowej na podstawie art. 9a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1173 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1014) minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej może, w drodze rozporządzenia, ustanowić na czas określony ograniczenia w wydawaniu pozwoleń na przewóz lub w korzystaniu z wydanych pozwoleń.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać rodzaje pozwoleń podlegających ograniczeniu oraz zakres ograniczeń pod względem drogi wodnej, portów lub określonego ładunku oraz sposobu korzystania z pozwoleń w zależności od ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 9a ustawy – Prawo przewozowe.

3. Przepisy art. 9 ust. 2 pkt 7 i 8 oraz art. 10 ust. 5, odnoszące się do kontroli dokumentów przewozowych, zgodności przewożonego ładunku z tymi dokumentami, kontroli obcych statków w zakresie zgodności wykonywanych przewozów z postanowieniami umów międzynarodowych oraz pozwoleń na te przewozy, jak również wykonywania zadań służbowych przez inspektorów, stosuje się odpowiednio do kontroli przestrzegania ograniczeń wprowadzonych w przewozie rzeczy w żegludze śródlądowej, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Organami właściwymi do administrowania ograniczeniami w przewozie rzeczy w żegludze śródlądowej są dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej.

Art. 16. 1. Kierownik statku uprawiającego żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych jest obowiązany do składania informacji ewidencyjnych, zwanych dalej „informacjami”.

2. Informacje składa się na formularzu ewidencyjnym po zakończeniu każdej podróży.

3. Obowiązek składania informacji nie dotyczy kierowników:

- 1) statków towarowych o nośności nieprzekraczającej 50 t;
- 2) statków pasażerskich;
- 3) promów;
- 4) statków wykorzystywanych do celów niehandlowych;
- 5) statków towarowych wykorzystywanych wyłącznie do magazynowania towarów;
- 6) statków używanych do połowu ryb;
- 7) statków służących do eksploatacji złóż kruszywa i jednostek ich obsługujących.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza ewidencyjnego, miejsce jego składania oraz szczegółowy sposób postępowania ze złożonymi formularzami. W formularzu tym określa się masę przewożonego ładunku, rodzaj ładunków oraz miejsce ich załadowania i wyładowania, odległość drogi wodnej przebytej przez statek, rodzaj statku i państwo jego rejestracji.

Art. 17. 1. Działalność przewoźnika w transporcie krajowym lub międzynarodowym w zakresie zarobkowego przewozu ładunków statkami żeglugi śródlądowej może podejmować przedsiębiorca, który odpowiada wymogowi zdolności zawodowej potwierdzonemu odpowiednim zaświadczeniem albo zatrudnia co najmniej jedną osobę mającą takie zaświadczenie.

2. Wymóg zdolności zawodowej polega na posiadaniu podstawowej wiedzy z dziedziny prawa cywilnego, handlowego, finansowego, pracy, podatkowego, ubezpieczeń oraz znajomości procedur celnych i granicznych, a także znajomości wymagań bezpieczeństwa żeglugi, standardów technicznych statków i technicznych

aspektów działalności przewoźnika, standardów zachowania w warunkach środowiska wodnego oraz umów międzynarodowych regulujących ceny i warunki transportu.

3. Wymóg zdolności zawodowej nie dotyczy przedsiębiorcy wykonującego przewóz ładunków:

- 1) na potrzeby własne;
- 2) statkami o ładowności nieprzekraczającej 200 t;
- 3) promami;
- 4) na wodach śródlądowych innych niż określone w art. 1 ust. 1.

4. Uznaje się, że zdolność zawodową ma osoba, która spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła szkołę wyższą o specjalizacji transportowej;
- 2) ukończyła szkołę średnią o kierunku żegluga śródlądowa;
- 3) posiada kwalifikacje zawodowe uprawniające do zajmowania stanowiska kierownika statku o ładowności przekraczającej 200 t;
- 4) odbyła kurs, którego program uwzględnia tematykę wymienioną w ust. 2;
- 5) przez 2 lata prowadziła działalność przewozową w żegludze śródlądowej albo była zatrudniona u przedsiębiorcy przy prowadzeniu działalności transportowej.

5. Zaświadczenie o spełnieniu wymogu zdolności zawodowej wydaje, na pisemny wniosek zainteresowanej osoby, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie co najmniej jednego z warunków określonych w ust. 4.

5a. Zdolność zawodową traci osoba, która została pozbawiona kwalifikacji zawodowych, o których mowa w ust. 4 pkt 3.

5b. Zaświadczenie o utracie zdolności zawodowej wydaje, na wniosek osoby zainteresowanej, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej.

6. Za wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 i 5b, pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku do ustawy.

7. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5, w zależności od tego, czy zaświadczenie dotyczy transportu krajowego, czy międzynarodowego.

8. Uznaje się zaświadczenia o spełnieniu wymogu zdolności zawodowej wydane zgodnie z obowiązującymi w państwach członkowskich przepisami w sprawie dostępu do wykonywania zawodu przewoźnika towarów w żegludze śródlądowej w

transporcie krajowym i międzynarodowym oraz wzajemnego uznawania dyplomów, zaświadczeń i innych dowodów kwalifikacji formalnych.

9. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej, mając na względzie przepis ust. 8, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz państw, w których wydane zaświadczenia o spełnieniu wymogu zdolności zawodowej będą uznawane przez organy administracji żeglugi śródlądowej.

Art. 17a. W przypadku gdy przedsiębiorca przestał spełniać wymogi, o których mowa w art. 17 ust. 1, może on prowadzić działalność do dnia spełnienia wymogu zdolności zawodowej, określonego przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej.

Rozdział 4

Rejestr administracyjny i pomiar statków

Art. 18. 1. Statek polski podlega obowiązkowi wpisu do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej, zwanego dalej „rejestrem”, z zastrzeżeniem ust. 2–5.

2. Statek polski, używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, z wyjątkiem jednostek napędzanych wyłącznie siłą ludzkich mięśni, o długości kadłuba powyżej 12 m lub o napędzie mechanicznym o mocy silników większej niż 15 kW podlega obowiązkowi wpisu do rejestru statków używanych wyłącznie do celów sportowych lub rekreacyjnych. Statki zwolnione z obowiązku wpisu do rejestru mogą być do niego wpisane na wniosek właściciela.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do statku używanego do połowu ryb bez napędu mechanicznego o iloczynnie długości i szerokości nieprzekraczającym 20 m² lub o napędzie mechanicznym o mocy do 20 kW. Sprawy rejestracji tych statków regulują odrębne przepisy.

4. Do rejestru, o którym mowa w ust. 1, może być czasowo wpisany statek niebędący statkiem polskim, jeżeli osoby wymienione w art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 przedstawią dokument stwierdzający prawo dysponowania statkiem oraz pisemną zgodę właściwych organów państwa stałej rejestracji statku na czasowy wpis do polskiego rejestru.

5. Do rejestru, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być wpisany statek stanowiący własność osoby fizycznej mającej obywatelstwo innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego lub osoby prawnej mającej siedzibę w innym niż

Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, po przedstawieniu dokumentu stwierdzającego prawo własności do statku oraz innych dokumentów, o których mowa w ust. 4.

6. (uchylony).

Art. 19. 1. Rejestr prowadzi dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla portu macierzystego statku, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Rejestr statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji prowadzi właściwy polski związek sportowy, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.²⁾).

3. Wpis do rejestru następuje na podstawie pisemnego wniosku. Do złożenia wniosku o wpis statku do rejestru jest obowiązany armator niezwłocznie po wybudowaniu lub nabyciu statku w kraju albo po przybyciu statku do kraju w przypadku nabycia go za granicą.

Art. 19a. 1. Rejestry, o których mowa w art. 18 ust. 1 i 2, są jawne. Osoby zainteresowane mogą żądać poświadczonych wyciągów i odpisów z rejestrów.

2. Za wyciągi lub odpisy, o których mowa w ust. 1, pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku do ustawy.

Art. 20. 1. Rejestr składa się z ksiąg rejestrowych, w których wpisuje się:

- 1) numer rejestracyjny statku i datę wpisu;
- 2) nazwę statku lub inny znak rozpoznawczy;
- 3) nazwę portu macierzystego statku;
- 4) rodzaj i przeznaczenie statku;
- 5) rok, miejsce budowy, nazwę stoczni i numer budowy oraz określenie materiału głównego, z którego jest statek zbudowany;
- 6) rodzaj i liczbę głównych maszyn napędowych, łączną ich moc w kW, a także liczbę i rodzaj pędników;
- 7) wymiary statku;
- 8) oznaczenie i adres armatora statku wraz z numerem identyfikacyjnym REGON nadanym podmiotowi przez urząd statystyczny oraz oznaczeniami kodowymi

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 151, poz. 1014, z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 185, poz. 1092 i Nr 208, poz. 1240 i 1241, z 2012 r. poz. 490 oraz z 2013 r. poz. 829.

adresu przyjętymi w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”. W wypadku braku numeru identyfikacyjnego REGON wpisuje się numer PESEL.

2. Każda zmiana danych, o których mowa w ust. 1, podlega wpisaniu do rejestru. Obowiązek zgłoszenia zmiany danych spoczywa na armatorze w terminie 14 dni od zaistnienia zmiany.

3. Do zgłoszenia statku do rejestru należy dołączyć dowód wykreślenia z rejestru, jeżeli statek był uprzednio wpisany do rejestru w innym organie rejestrowym polskim lub zagranicznym.

4. Po wpisaniu statku do rejestru dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej wydaje armatorowi dokument rejestracyjny stanowiący dowód polskiej przynależności statku, z zastrzeżeniem ust. 4a.

4a. Po wpisaniu statku do rejestru statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji właściwy polski związek sportowy wydaje dokument rejestracyjny stanowiący dowód polskiej przynależności statku.

4b. (uchylony).

4c. (uchylony).

5. Odmowa wpisania statku do rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 21. 1. Statek wpisany do rejestru oznacza się nazwą lub znakiem armatora, nazwą portu macierzystego i grupą liter rozpoznawczych kraju, w którym znajduje się port macierzysty statku.

2. Kierownik statku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany prowadzić dzienniki i posiadać dokumenty wynikające z przepisów ustawy oraz wymagane umowami międzynarodowymi, a także dowód opłacenia składki do Funduszu Żeglugi Śródlądowej.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób oznaczania statków, uwzględniając ich wielkość, rodzaj i przeznaczenie oraz czytelność uwidocznionych oznaczeń;
- 2) rodzaje, wzory i sposób prowadzenia dzienników oraz innych dokumentów statku, mając na uwadze rodzaj ładunku i uprawianej przez statek żeglugi oraz postanowienia umów międzynarodowych.

Art. 22. Statek wykreśla się z rejestru:

- 1) na wniosek armatora;
- 2) z urzędu, jeżeli utracił cechy urządzenia pływającego;
- 3) w razie zmiany przynależności państwowej lub zmiany portu macierzystego powodującej zmianę organu rejestrowego.

Art. 23. 1. Za wpis do rejestru i zmianę wpisu w rejestrze pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

2. Za wpis do rejestru statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji i zmianę tego wpisu pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

Art. 24. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzory ksiąg rejestrowych, mając na uwadze dane, o których mowa w art. 20 ust. 1 i w dokumencie rejestracyjnym, oraz szczegółowy tryb postępowania związanego z wpisem do rejestru i zmianami wpisu w rejestrze, uwzględniając wielkość i przeznaczenie statku.

Art. 24a. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, tryb rejestracji statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, wzory ksiąg rejestrowych i dokumentów rejestracyjnych, mając na uwadze potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi.

Art. 25. Do statków wpisanych do rejestru stosuje się przepisy Kodeksu morskiego o zastawie na statku.

Art. 26. 1. Statek żeglugi śródlądowej przeznaczony do przewozu ładunków, statek pasażerski, holownik, pchacz i lodołamacz oraz inny statek nieprzeznaczony do przewozu ładunków o długości większej niż 20 m podlegają obowiązkowi pomiarowemu.

2. Pomiar statku przeznaczonego do przewozu ładunków polega na ustaleniu jego nośności oraz wymiarów, natomiast pomiar innych statków polega na ustaleniu ich wyporności i wymiarów.

3. Pomiar statku przeprowadza, na wniosek armatora, organ inspekcyjny, wydając zaświadczenie z pomiaru statku.

4. Na podstawie zaświadczenia z pomiaru statku dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej wydaje świadectwo pomiarowe na okres nie dłuższy niż 15 lat.

5. Statek inny niż wymieniony w ust. 1 może być zaopatrzony w świadectwo pomiarowe na wniosek armatora.

6. Za świadectwo pomiarowe i czynności pomiaru statku pobiera się opłaty. Wysokość opłaty za świadectwo pomiarowe określa załącznik do ustawy.

7. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) wniosku o przeprowadzenie pomiaru statku,
 - b) zaświadczenia z pomiaru statku,
 - c) świadectw pomiarowych;
- 2) sposób i zakres wykonywania czynności pomiaru statku;
- 3) wysokość i sposób uiszczania opłat za poszczególne czynności pomiaru statku, przy czym wysokość opłaty za daną czynność nie może przekroczyć 1000 zł.

8. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, należy uwzględnić odpowiednio:

- 1) konieczność zapewnienia sprawności procedur administracyjnych oraz ujednolicenia treści stosowanych dokumentów;
- 2) rodzaj, wielkość i przeznaczenie statku;
- 3) koszty osobowe i rzeczowe związane z wykonaniem czynności pomiaru statku, w zależności od rodzaju czynności, miejsca wykonania czynności albo czasu niezbędnego na ich wykonanie.

Art. 26a. 1. Organ inspekcyjny może powierzyć wykonanie określonych czynności pomiaru statku upoważnionym w tym celu podmiotom. W takim przypadku opłata za wykonanie tych czynności stanowi przychód wykonującego je podmiotu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, przekazuje wyniki z wykonanych czynności pomiaru statku organowi inspekcyjnemu, który na ich podstawie wydaje zaświadczenie z pomiaru statku.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, kryteria, jakie powinny spełniać podmioty upoważnione do wykonywania czynności pomiaru statku, oraz sposób ich upoważniania do wykonywania tych czynności, uwzględniając konieczność zapewnienia

odpowiedniego poziomu merytorycznego i technicznego przy wykonywaniu powierzonych czynności.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej ogłosi, w drodze obwieszczenia, wykaz podmiotów upoważnionych do wykonywania czynności pomiaru statku.

Rozdział 5

Bezpieczeństwo żeglugi

Art. 27. Statek może być używany w żegludze śródlądowej, jeżeli odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa w zakresie:

- 1) budowy, jego stałych urządzeń i wyposażenia;
- 2) właściwości manewrowych;
- 3) ochrony wód, powietrza lub ochrony przed hałasem;
- 4) warunków sanitarnych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 5) składu i kwalifikacji załogi.

Art. 28. 1. Statek może być dopuszczony do żeglugi po uzyskaniu jednego z następujących dokumentów bezpieczeństwa statku:

- 1) wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 2) wspólnotowego tymczasowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 3) świadectwa zdolności żeglugowej,
- 4) uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej

– stwierdzających, że statek odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa określonym w art. 27 pkt 1–4.

2. W dokumencie bezpieczeństwa statku określa się także skład załogi niezbędny do zapewnienia bezpiecznej żeglugi.

3. Dokument bezpieczeństwa statku wydaje oraz przedłuża termin jego ważności dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej na wniosek armatora.

4. Uznaje się:

- 1) wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej wydane przez właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego;
- 2) inny dokument dopuszczający statek do żeglugi wydany przez:
 - a) właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego zgodnie z obowiązującymi w państwach członkowskich przepisami o

wzajemnym uznawaniu świadectw zdolności żeglugowej w żegludze śródlądowej,

- b) właściwy organ państwa trzeciego zgodnie z obowiązującymi w państwach członkowskich przepisami o wzajemnym uznawaniu świadectw zdolności żeglugowej w żegludze śródlądowej, z zastrzeżeniem ust. 5;
- 3) świadectwo wydane zgodnie z art. 22 Konwencji z dnia 17 października 1868 r. o żegludze na Renie, w brzmieniu nadanym zrewidowaną Konwencją z dnia 20 listopada 1963 r. o żegludze na Renie, zwanej dalej „Konwencją o żegludze na Renie”.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej wydaje, po przeprowadzeniu inspekcji statku, pozwolenie, o którym mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2.

Art. 29. 1. Wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej uprawnia do żeglugi po polskich śródlądowych drogach wodnych lub śródlądowych drogach wodnych innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich, w danym rejonie pływania.

2. W przypadku wprowadzenia przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie dodatkowych lub ograniczonych wymagań technicznych na określonych drogach wodnych tego państwa, w celu dopuszczenia do żeglugi na tych drogach, należy uzyskać dodatkowy wpis do wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej we właściwym organie tego państwa.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz śródlądowych dróg wodnych państw członkowskich z podziałem na rejony pływania, do których stosuje się wymagania techniczne dla statków objętych obowiązkiem posiadania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej, mając na względzie zapewnienie harmonizacji warunków wydawania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej.

4. W celu dokonania zmian we wspólnotowym świadectwie zdolności żeglugowej w zakresie uprawnień do żeglugi w danym rejonie pływania, statek poddaje się inspekcji technicznej, o której mowa w art. 34b ust. 1, dla ustalenia czy spełnia on wymagania techniczne dla tego rejonu pływania.

Art. 30. Wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się dla:

- 1) statków o długości nie mniejszej niż 20 m,

- 2) statków, których iloczyn długości, szerokości i zanurzenia jest nie mniejszy niż 100 m³,
 - 3) holowników i pchaczy przeznaczonych odpowiednio do holowania lub pchania statków, o których mowa w pkt 1 i 2, lub przemieszczania takich statków w zestawach sprzężonych,
 - 4) statków przeznaczonych do przewozu ponad 12 pasażerów,
 - 5) statków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. f
- uprawiających żeglugę po drogach wodnych, o których mowa w art. 29.

Art. 31. Wymogu uzyskania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej nie stosuje się do:

- 1) promów;
- 2) statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

Art. 32. 1. Do wniosku o wydanie wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej należy załączyć:

- 1) zaświadczenie potwierdzające pozytywny wynik z przeprowadzonej inspekcji technicznej lub dokument wydany przez instytucję klasyfikacyjną uznaną przez Komisję Europejską;
- 2) świadectwo pomiarowe, jeżeli statek podlega obowiązkowi pomiarowemu;
- 3) decyzję Transportowego Dozoru Technicznego dopuszczającą do eksploatacji kotły parowe lub zbiorniki ciśnieniowe przeznaczone do procesów technologicznych, jeżeli statek jest wyposażony w takie kotły lub zbiorniki;
- 4) w przypadku statku nowo zbudowanego, przebudowanego lub wpisanego do rejestru po raz pierwszy, dodatkowo:
 - a) orzeczenie Państwowej Inspekcji Pracy o dopuszczeniu statku do eksploatacji pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - b) opinię państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o dopuszczeniu statku do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych.

2. Podstawę do wydania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej stanowią kopie dokumentów wymienionych w ust. 1 lub wyciągi z tych dokumentów.

3. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wydania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej, w przypadku gdy nie zostały spełnione warunki określone w ust. 1.

4. We wspólnotowym świadectwie zdolności żeglugowej dokonuje się zmian na wniosek armatora.

5. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w sprawie o przedłużenie terminu ważności wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej.

Art. 33. 1. Wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się na czas oznaczony w zależności od rodzaju statku, nie dłuższy jednak niż:

- 1) 5 lat – w przypadku statku pasażerskiego;
- 2) 10 lat – w przypadku statku innego niż określony w pkt 1.

2. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, może przedłużyć termin ważności wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej bez przeprowadzenia inspekcji technicznej statku na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli statek jest przebudowywany lub znajduje się w miejscu, w którym nie ma możliwości przeprowadzenia inspekcji technicznej. Przedłużenie terminu ważności wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej odnotowuje się w tym świadectwie.

3. W przypadku gdy wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej zostało utracone lub uległo zniszczeniu, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, który wydał to świadectwo, wydaje jego duplikat, na wniosek armatora.

Art. 34. 1. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej prowadzi rejestr wydanych wspólnotowych świadectw zdolności żeglugowej.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wydawania, przedłużania, cofania i dokonywania zmian wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 2) wzór wniosku o wydanie, przedłużenie lub dokonanie zmian we wspólnotowym świadectwie zdolności żeglugowej,
- 3) wzór wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 4) wzór rejestru wydanych wspólnotowych świadectw zdolności żeglugowej

– kierując się względami bezpieczeństwa żeglugi, wymaganiami międzynarodowymi oraz koniecznością ujednolicenia treści stosowanych dokumentów.

Art. 34a. (uchylony).

Art. 34b. 1. W celu wydania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej statek, o którym mowa w art. 30, podlega inspekcji technicznej, przeprowadzanej na wniosek armatora.

2. Inspekcję techniczną przeprowadza się dla ustalenia, czy statek spełnia wymagania techniczne w zakresie budowy statków, ich stałych urządzeń, wyposażenia, właściwości manewrowych, ochrony wód, powietrza lub ochrony przed hałasem.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne, o których mowa w ust. 2, mając na względzie rejony pływania oraz rodzaj i przeznaczenie statków, a także konieczność zapewnienia ich bezpieczeństwa, ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa osób przebywających na statkach.

4. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla drogi wodnej może, w drodze decyzji administracyjnej, udzielić odstępstwa od niektórych wymagań technicznych w zakresie wyposażenia statku, dla statków uprawiających żeglugę na ograniczonych obszarach geograficznych lub obszarach portowych, biorąc pod uwagę charakter drogi wodnej, rodzaj i przeznaczenie statku, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa żeglugi.

5. Organ inspekcyjny może odstąpić od przeprowadzenia w całości lub w części inspekcji technicznej, jeżeli z dokumentu wydanego przez instytucję klasyfikacyjną uznaną przez Komisję Europejską wynika, że statek spełnia całkowicie lub częściowo wymagania techniczne, o których mowa w ust. 2.

6. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej ogłosi, w drodze obwieszczenia, wykaz instytucji klasyfikacyjnych uznanych przez Komisję Europejską.

Art. 34c. 1. Organ inspekcyjny wykonuje, w ramach inspekcji technicznej, czynności inspekcyjne obejmujące w szczególności badania techniczne statku oraz jego wyposażenia.

2. Po przeprowadzeniu inspekcji technicznej wydaje się zaświadczenie z przeprowadzenia inspekcji technicznej.

3. Za czynności inspekcyjne pobiera się opłaty.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) wniosku o przeprowadzenie inspekcji technicznej,
 - b) zaświadczenia z przeprowadzenia inspekcji technicznej;
- 2) sposób i zakres przeprowadzania inspekcji technicznych;
- 3) wysokość i sposób uiszczania opłat za poszczególne czynności inspekcyjne, przy czym wysokość opłaty za daną czynność nie może przekroczyć 2000 zł.

5. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, należy uwzględnić odpowiednio:

- 1) konieczność zapewnienia sprawności procedur administracyjnych oraz ujednolicenia treści stosowanych dokumentów;
- 2) rodzaj, wielkość i przeznaczenie statku oraz rejony pływania;
- 3) koszty osobowe i rzeczowe związane z przeprowadzeniem czynności inspekcyjnych, w zależności od rodzaju czynności, miejsca wykonywania czynności albo czasu niezbędnego na ich wykonanie.

Art. 34d. 1. Organ inspekcyjny może powierzyć wykonanie określonych czynności inspekcyjnych upoważnionym w tym celu podmiotom. W takim przypadku opłata za wykonanie tych czynności stanowi przychód wykonującego je podmiotu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, przekazuje wyniki z wykonanych czynności inspekcyjnych organowi inspekcyjnemu, który na ich podstawie wydaje zaświadczenia z przeprowadzenia inspekcji technicznej.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, kryteria, jakie powinny spełniać podmioty upoważnione do wykonywania czynności inspekcyjnych, oraz sposób ich upoważniania do wykonywania tych czynności, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego i technicznego przy wykonywaniu powierzonych czynności.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej ogłosi, w drodze obwieszczenia, wykaz podmiotów upoważnionych do wykonywania czynności inspekcyjnych.

Art. 34e. 1. Armator jest obowiązany:

- 1) przedstawić statek do inspekcji technicznej:
 - a) wstępnej – przed wprowadzeniem statku do eksploatacji,
 - b) okresowej – przed upływem terminów określonych w dokumencie bezpieczeństwa statku;
- 2) na żądanie organu inspekcyjnego, przedstawić niezwłocznie statek do inspekcji technicznej, przedłożyć wszystkie dokumenty dotyczące jego bezpieczeństwa oraz udzielić wszelkich informacji o stanie bezpieczeństwa statku;
- 3) na żądanie organu inspekcyjnego, dokonać czynności niezbędnych do umożliwienia przeprowadzenia inspekcji technicznej.

2. Koszty czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, wlicza się w koszty eksploatacji statku.

3. Inspekcję techniczną przeprowadza się, w miarę możliwości, bez uszczerbku dla eksploatacji statku.

Art. 34f. 1. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia, że statek został uszkodzony lub nastąpiła zmiana w jego kadłubie, urządzeniach lub wyposażeniu, jeżeli uszkodzenie lub zmiana mogą wpłynąć na stan bezpieczeństwa statku, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej wzywa armatora do przedstawienia statku do inspekcji technicznej doraźnej.

2. Organ inspekcyjny, na podstawie pozytywnych wyników inspekcji technicznej doraźnej, potwierdza zdolność żeglugową statku.

Art. 34g. 1. W przypadku znaczących zmian lub napraw, które mają wpływ na bezpieczeństwo statku, w szczególności na stabilność konstrukcji, żeglowność, zdolność wykonywania manewrów, rodzaj i przeznaczenie statku, przed odbyciem następnego rejsu statek jest ponownie poddawany inspekcji technicznej.

2. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, na podstawie pozytywnego wyniku inspekcji technicznej, wydaje nowe lub zmienia dotychczasowe wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej, określając parametry techniczne statku.

3. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej jest obowiązany poinformować organ państwa członkowskiego, w którym wydano dotychczasowe wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej, o wydaniu nowego świadectwa lub o dokonanych

zmianach w dotychczasowym świadectwie, w terminie miesiąca od dnia wydania nowego świadectwa lub dokonania zmian w dotychczasowym świadectwie.

Art. 34h. 1. W przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających wydanie wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej może wydać wspólnotowe tymczasowe świadectwo zdolności żeglugowej dla statków, o których mowa w art. 30, jeżeli w wyniku inspekcji zostanie stwierdzone, że statek posiada zdolność żeglugową.

2. Wspólnotowe tymczasowe świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się na czas oznaczony w zależności od rodzaju i przeznaczenia statku, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór, warunki oraz sposób wydawania wspólnotowego tymczasowego świadectwa zdolności żeglugowej, mając na względzie konieczność zapewnienia ciągłości ruchu żeglugowego oraz ujednolicenia treści stosowanych dokumentów.

Art. 34i. 1. Świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się dla statku przeznaczonego do przewozu ładunków o nośności nie mniejszej niż 15 t, używanego do przewozu ponad 12 pasażerów, oraz holowników lub pchaczy – innych niż określone w art. 30.

2. Dla statku innego niż wymieniony w ust. 1 i art. 30 wydaje się uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji bez napędu mechanicznego lub o napędzie mechanicznym o mocy silników mniejszej niż 75 kW.

Art. 34j. 1. W celu wydania świadectwa zdolności żeglugowej albo uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej statek podlega, na wniosek armatora, przeglądowi technicznemu przeprowadzanemu przez upoważniony w tym celu podmiot.

2. Przeglądowi technicznemu nie podlega statek używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji bez napędu mechanicznego lub o napędzie mechanicznym o mocy silników mniejszej niż 75 kW.

3. Podmiot przeprowadzający przegląd techniczny statku wydaje dokument z przeglądu technicznego, w którym stwierdza, czy statek spełnia wymagania bezpieczeństwa w zakresie budowy statku, jego stałych urządzeń, wyposażenia, właściwości manewrowych, ochrony wód, powietrza lub ochrony przed hałasem, o których mowa w art. 27 pkt 1–3.

4. Świadczenie zdolności żeglugowej i uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się na podstawie pozytywnych wyników przeglądu technicznego.

5. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób upoważniania podmiotów, o których mowa w ust. 1, do wykonywania przeglądów technicznych statków, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego i technicznego przy wykonywaniu powierzonych czynności oraz rodzaj i przeznaczenie statku;
- 2) wymagania w zakresie budowy statku, jego stałych urządzeń, wyposażenia i właściwości manewrowych oraz dotyczące ochrony wód, powietrza lub ochrony przed hałasem, kierując się koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa statków oraz osób przebywających na statkach, albo uzna za obowiązujące w tym zakresie wymagania określone w przepisach technicznych upoważnionego podmiotu.

Art. 34k. 1. Do wniosku o wydanie świadectwa zdolności żeglugowej należy załączyć:

- 1) dokument z przeglądu technicznego;
- 2) świadectwo pomiarowe, jeżeli statek podlega obowiązkowi pomiarowemu;
- 3) decyzję Transportowego Dozoru Technicznego dopuszczającą do eksploatacji kotły parowe lub zbiorniki ciśnieniowe przeznaczone do procesów technologicznych, jeżeli statek jest wyposażony w takie kotły lub zbiorniki;
- 4) w przypadku statku nowo zbudowanego, przebudowanego lub wpisanego do rejestru po raz pierwszy, z wyłączeniem statku używanego do uprawiania sportu lub rekreacji, dodatkowo:
 - a) orzeczenie Państwowej Inspekcji Pracy o dopuszczeniu statku do eksploatacji pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - b) opinię państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o dopuszczeniu statku do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych;

5) w przypadku statku nowo zbudowanego lub przebudowanego używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji o napędzie mechanicznym o mocy silników 75 kW i większej, dodatkowo wyciąg z dokumentu rejestracyjnego.

2. Podstawę do wydania świadectwa zdolności żeglugowej stanowią kopie dokumentów wymienionych w ust. 1 lub wyciągi z tych dokumentów oraz dodatkowo, dla statków do przewozu osób, statków o napędzie mechanicznym do przewozu rzeczy, a także pchania lub holowania, pozytywny wynik ich inspekcji przeprowadzonej przez organ wydający to świadectwo.

3. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wydania świadectwa zdolności żeglugowej, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w ust. 1.

4. W świadectwie zdolności żeglugowej dokonuje się zmian na wniosek armatora.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio w sprawie o wydanie uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej.

6. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w sprawach o przedłużenie terminu ważności świadectwa zdolności żeglugowej i uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej.

Art. 34l. 1. Świadectwo zdolności żeglugowej i uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się na czas oznaczony w zależności od rodzaju statku, nie dłuższy jednak niż:

- 1) 5 lat – w przypadku statku o napędzie mechanicznym;
- 2) 10 lat – w przypadku statku bez napędu mechanicznego.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzory świadectwa zdolności żeglugowej i uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej oraz terminy, na jakie się je wydaje, w zależności od rodzajów statków, o których mowa w art. 34i ust. 1 i 2, tryb ich wydawania, przedłużania, cofania i dokonywania w nich zmian, kierując się względami bezpieczeństwa żeglugi, wymaganiami międzynarodowymi oraz koniecznością ujednolicenia treści stosowanych dokumentów.

3. W przypadku gdy świadectwo zdolności żeglugowej albo uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej zostało utracone lub uległo zniszczeniu, dyrektor

urzędu żeglugi śródlądowej, który wydał to świadectwo, wydaje jego duplikat, na wniosek armatora.

Art. 34m. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach statek nieposiadający świadectwa zdolności żeglugowej albo uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej może być dopuszczony do jednorazowej podróży niezwiązanej z eksploatacją na podstawie jednorazowego zezwolenia wydanego przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej właściwego dla miejsca rozpoczęcia podróży. W zezwoleniu określa się drogę wodną, warunki uprawiania żeglugi i termin ważności zezwolenia.

2. Statek, któremu cofnięto świadectwo zdolności żeglugowej albo uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej w czasie podróży z przyczyn określonych w art. 34n ust. 1 pkt 3 i 4, może być dopuszczony na podstawie zezwolenia dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej do jej zakończenia, jeżeli nie zagraża to bezpieczeństwu żeglugi lub środowisku. W zezwoleniu określa się drogę wodną, miejsce zakończenia podróży, warunki uprawiania żeglugi i termin ważności zezwolenia.

Art. 34n. 1. Dokumenty bezpieczeństwa statku cofa się w razie:

- 1) uszkodzenia kadłuba statku lub jego urządzeń zagrażającego bezpieczeństwu żeglugi;
- 2) przebudowy statku powodującej zmianę jego charakterystyki;
- 3) utraty lub zawieszenia ważności dokumentów wymienionych w art. 32 ust. 1 pkt 1–3 oraz art. 34k ust. 1 pkt 1–3, które stanowiły podstawę do wydania dokumentu bezpieczeństwa statku;
- 4) gdy stan techniczny statku nie odpowiada warunkom, które stanowiły podstawę do wydania dokumentu bezpieczeństwa statku.

2. Dokument bezpieczeństwa statku może być cofnięty w razie stwierdzenia zaniedbań zagrażających bezpieczeństwu żeglugi, pasażerów lub załogi, a także na udokumentowany wniosek Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Transportowego Dozoru Technicznego lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

3. Dokument bezpieczeństwa statku cofa, w drodze decyzji administracyjnej, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla miejsca, w którym znajduje się

statek w czasie stwierdzenia utraty zdolności żeglugowej, zawiadamiając niezwłocznie o tym fakcie armatora statku i organ, który wydał ten dokument.

Art. 34o. Za wydanie lub przedłużenie terminu ważności dokumentu bezpieczeństwa statku oraz za dokonanie w nim zmian, za wydanie duplikatu, a także za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 34m, pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

Art. 35. 1. Statek musi mieć załogę w składzie i o kwalifikacjach zapewniających bezpieczeństwo żeglugi.

2. Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji jest:

- 1) patent żeglarski uprawniający do kierowania statkiem;
- 2) patent mechanika statkowego uprawniający do obsługi maszyn napędowych;
- 3) świadectwo uprawniające do zajmowania innych stanowisk na statku.

3. Patent żeglarski może zawierać ograniczenia co do rodzaju statków i dróg wodnych, a patent mechanika statkowego – co do rodzaju statku.

4. Patent lub świadectwo wydaje dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej.

5. Uznaje się dokumenty kwalifikacyjne kierowników statków innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich albo państw trzecich wydane zgodnie z:

- 1) przepisami, obowiązującymi w państwach członkowskich, w sprawie uzyskiwania krajowych patentów kapitanów statków do przewozu towarów i pasażerów śródlądowymi drogami wodnymi;
- 2) Konwencją o żegludze na Renie.

6. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej, mając na względzie przepis ust. 5, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz państw, w których wydane dokumenty kwalifikacyjne kierowników statków będą uznawane przez organy administracji żeglugi śródlądowej.

7. Przepisów ust. 1–6 dotyczących kwalifikacji załóg nie stosuje się do załogi statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

Art. 36. 1. Patent lub świadectwo uzyskuje osoba, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) ma stan zdrowia odpowiedni do zakresu pracy na statkach żeglugi śródlądowej potwierdzony świadectwem zdrowia;

- 3) odbyła praktykę pływania na statkach żeglugi śródlądowej w charakterze członka załogi, w wymiarze:
 - a) nie dłuższym niż 48 miesięcy – w przypadku patentu,
 - b) nie dłuższym niż 21 miesięcy – w przypadku świadectwa– określonym szczegółowo w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1 pkt 4;
- 4) zdała z wynikiem pozytywnym egzamin z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności.

2. Egzaminy przeprowadzają komisje egzaminacyjne na podstawie ustalonych wymagań egzaminacyjnych i na podstawie regulaminu działania komisji. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji egzaminacyjnej.

3. Za przeprowadzenie egzaminu oraz za wydanie patentu lub świadectwa pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz stanowisk na statkach w zależności od rodzajów statków i dróg wodnych,
- 2) minimalny skład załogi w zależności od czasu pracy statku,
- 3) rodzaje i wzory patentów i świadectw, o których mowa w art. 35 ust. 2, oraz tryb ich uzyskiwania,
- 4) czas praktyki pływania w charakterze członka załogi na statkach żeglugi śródlądowej,
- 5) zakres wymagań egzaminacyjnych niezbędnych do uzyskania patentów i świadectw,
- 6) liczbę, skład i regulamin działania komisji egzaminacyjnych, a także warunki wynagradzania członków komisji egzaminacyjnych,

kierując się względami bezpieczeństwa żeglugi i międzynarodowymi wymaganiami w tym zakresie.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki zdrowotne wymagane od osób wykonujących pracę na statkach żeglugi śródlądowej, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) stanów chorobowych i ułomności uniemożliwiających wykonywanie określonej pracy;

- 2) trybu uznawania osób za zdolne albo niezdolne do wykonywania określonej pracy;
- 3) trybu wydawania świadectwa zdrowia.

Art. 37a. 1. Prowadzenie statków przeznaczonych do uprawiania sportu lub rekreacji, zwane dalej „uprawianiem turystyki wodnej”, wymaga:

- 1) posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa;
- 2) przestrzegania zasad bezpieczeństwa przy uprawianiu turystyki wodnej.

2. Przepisy ust. 1 dotyczą statków przeznaczonych do uprawiania turystyki wodnej:

- 1) o napędzie żaglowym (jachtów żaglowych), które mogą być wyposażone w pomocniczy napęd mechaniczny;
- 2) o napędzie mechanicznym (jachtów motorowych), w tym także skuterów wodnych, łodzi pneumatycznych i poduszkowców;
- 3) o napędzie innym niż żaglowy lub mechaniczny.

3. Uprawianie turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego wydanego przez właściwy polski związek sportowy.

4. Nie wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego uprawianie turystyki wodnej na jachtach motorowych o mocy silnika do 75 kW i o długości kadłuba do 13 m, których prędkość maksymalna ograniczona jest konstrukcyjnie do 15 km/h. W przypadku jachtów przeznaczonych do najmu, uprawianie turystyki wodnej wymaga odbycia przez prowadzącego jacht szkolenia z zakresu bezpieczeństwa na wodzie. Wymóg ten nie dotyczy osób posiadających kwalifikacje z zakresu żeglugi morskiej lub śródlądowej określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

5. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb przeprowadzania szkolenia, o którym mowa w ust. 4, wzór dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia oraz wykaz kwalifikacji z zakresu żeglugi morskiej lub śródlądowej, których posiadanie zwalnia z obowiązku odbycia szkolenia, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi.

6. Osoba, która uzyskała uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej w innym państwie, może uprawiać turystykę wodną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie posiadanych uprawnień potwierdzonych stosownym dokumentem.

7. Dokument, o którym mowa w ust. 3, określający uprawnienia do prowadzenia określonej wielkości jachtów żaglowych albo motorowych na określonych wodach wydaje właściwy polski związek sportowy osobom posiadającym odpowiednią wiedzę i umiejętności z zakresu żeglarstwa oraz spełniającym inne wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 15.

8. Jeżeli do uzyskania dokumentu, o którym mowa w ust. 3, niezbędne jest zdanie egzaminu potwierdzającego posiadanie odpowiedniej wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa, egzamin ten przeprowadza właściwy polski związek sportowy lub podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej zwany dalej „podmiotem upoważnionym”.

9. Za przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w ust. 8, pobiera się opłatę, która stanowi dochód właściwego polskiego związku sportowego lub podmiotu upoważnionego.

10. Za czynności związane z wydaniem dokumentu, o którym mowa w ust. 3, pobiera się opłatę, która stanowi dochód właściwego polskiego związku sportowego.

11. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 9 i 10, nie może być wyższa niż:

- 1) 500 zł – za przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w ust. 8,
- 2) 50 zł – za wydanie dokumentu, o którym mowa w ust. 3

– przy czym opłaty dla uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%.

12. Właściwy polski związek sportowy prowadzi ewidencję wydanych dokumentów, o których mowa w ust. 3, oraz gromadzi zaświadczenia ze zdania egzaminu będące podstawą do wydania tych dokumentów.

13. (uchylony).

14. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki zachowania bezpieczeństwa przy uprawianiu turystyki wodnej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi.

15. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania niezbędne do uzyskania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień, w szczególności dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa, oraz odpowiadający im zakres uprawnień do prowadzenia jachtów żaglowych albo motorowych,

- 2) sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w ust. 8,
 - 3) wzór zaświadczenia ze zdania egzaminu,
 - 4) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień,
 - 5) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w ust. 8, oraz za czynności związane z wydaniem dokumentu, o którym mowa w ust. 3,
- biorąc pod uwagę bezpieczeństwo żeglugi, konieczność zapewnienia jednolitego sposobu prowadzenia egzaminu, zakres uprawnień uzyskiwanych po zdaniu egzaminu, koszty poniesione przez właściwy polski związek sportowy lub podmiot upoważniony oraz warunki wskazane w ust. 11.

Art. 37b. 1. Podmiot ubiegający się o upoważnienie do przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w art. 37a ust. 8, składa do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej wnioski o upoważnienie do przeprowadzania egzaminu.

2. Do wniosku o upoważnienie do przeprowadzania egzaminu dołącza się:

- 1) wykaz kadry przeprowadzającej egzamin;
- 2) informację na temat obiektów wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu;
- 3) odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo z innego rejestru właściwego dla formy organizacyjnej podmiotu ubiegającego się o upoważnienie;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 5) numer identyfikacji REGON, o ile wnioskodawca taki posiada.

3. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej udziela, w drodze decyzji, upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej odmawia, w drodze decyzji, udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wnioskodawca nie przedłoży dokumentów, o których mowa w ust. 2, albo jeżeli nie posiada odpowiednich warunków kadrowych i organizacyjnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 8.

5. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej cofa, w drodze decyzji, udzielone upoważnienie, o którym mowa w ust. 1 jeżeli podmiot upoważniony przestaje spełniać warunki udzielonego upoważnienia.

6. Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminu przez podmiot upoważniony sprawuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

7. W ramach sprawowanego nadzoru minister właściwy do spraw kultury fizycznej ma prawo żądać udostępnienia dokumentów, pisemnych wyjaśnień dotyczących przeprowadzanego egzaminu oraz dokonywać kontroli. Do przeprowadzania kontroli podmiotu upoważnionego stosuje się odpowiednio przepisy art. 17–20³⁾ ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

8. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej oraz minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określą, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki uzyskiwania upoważnienia do przeprowadzania egzaminu,
- 2) warunki kadrowe i organizacyjne, konieczne dla prawidłowego przeprowadzania egzaminu

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego sposobu prowadzenia egzaminu oraz najwyższego poziomu kształcenia.

Art. 38. 1. Członek załogi statku jest obowiązany posiadać żeglarską książeczkę pracy, stwierdzającą przebieg pracy na statkach żeglugi śródlądowej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do załóg statków przeznaczonych lub używanych do uprawiania sportu lub rekreacji, w tym do amatorskiego połowu ryb, oraz statków używanych do połowu ryb na innych wodach śródlądowych niż określone w art. 1 ust. 1.

Art. 39. 1. Żeglarską książeczkę pracy wydaje dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej na czas nieokreślony.

2. W razie zniszczenia, zagubienia lub braku miejsc do dokonywania wpisów wydaje się nową żeglarską książeczkę pracy.

3. Za wydanie żeglarskiej książeczki pracy pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku do ustawy.

Art. 40. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór żeglarskiej książeczki pracy, tryb jej wydawania i wymiany, rodzaj dokonywanych w niej adnotacji i wpisów urzędowych, a także sposób i tryb ich dokonywania, kierując się obowiązującymi w tej mierze wymaganiami międzynarodowymi.

³⁾ Uchylone.

Art. 41. 1. Towary niebezpieczne mogą być przewożone statkami żeglugi śródlądowej w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ruchu żeglugowego i wykluczający zanieczyszczenie lub skażenie środowiska, zgodnie z wymaganiami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN), zwanego dalej „ADN”.

2. Zasady przewozu żeglugą śródlądową towarów niebezpiecznych określa ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454).

Art. 41a.–Art. 41i. (uchylone).

Rozdział 6

Śródlądowe drogi wodne

Art. 42. 1. Śródlądowe drogi wodne dzielą się na klasy.

2. Śródlądowe drogi wodne, w zależności od klasy, dzielą się na drogi wodne o znaczeniu:

- 1) regionalnym;
- 2) międzynarodowym.

3. Klasę drogi wodnej określa się:

- 1) maksymalnymi parametrami statków, jakie mogą być dopuszczone do żeglugi;
- 2) wielkością minimalnego prześwitu pod mostami, rurociągami i innymi urządzeniami krzyżującymi się z drogą wodną.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych na podstawie kryteriów określonych w ust. 3 oraz dokona podziału tych dróg wodnych na klasy, określi drogi wodne o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym oraz warunki eksploatacyjne i projektowe dla poszczególnych klas dróg wodnych, z uwzględnieniem wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 43. 1. Śródlądowe drogi wodne należy utrzymywać w sposób zapewniający bezpieczną żeglugę poprzez:

- 1) należyty stan techniczny budowli i urządzeń hydrotechnicznych służących żegludze oraz ich właściwą obsługę;
- 2) systematyczną poprawę warunków eksploatacyjnych odpowiednich do klasy drogi wodnej;

3) oznakowanie nawigacyjne szlaku żeglownego, budowli i urządzeń hydrotechnicznych, przeszkód nawigacyjnych oraz budowli i linii przesyłowych krzyżujących się z drogą wodną.

1a. W przypadku realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, wynagrodzenie partnera prywatnego może w całości pochodzić ze środków podmiotu publicznego.

2. Szlak żeglowny należy oznakować znakami żeglugowymi pływającymi lub brzegowymi, w sposób wskazujący przeszkody nawigacyjne i miejsca niebezpieczne dla żeglugi.

3. Zabrania się wykorzystywania znaków nawigacyjnych do cumowania lub przeciągania statku, jak również ich uszkodzania, przemieszczania, niszczenia bądź czynienia niezdolnymi do użytku zgodnie z przeznaczeniem.

4. Utrzymanie śródlądowych dróg wodnych w stanie zapewniającym bezpieczną żeglugę, z zastrzeżeniem ust. 5, należy do jednostek organizacyjnych ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, zwanych dalej „administracją drogi wodnej”, działających w tym zakresie w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej.

5. Oznakowanie nawigacyjne w portach oraz urządzeń, budowli i linii przesyłowych krzyżujących się z drogą wodną należy do ich właścicieli. Sposób oznakowania należy uzgodnić z administracją drogi wodnej.

6. Administracja dróg wodnych ogłasza w formie komunikatów w sposób zwyczajowo przyjęty aktualne warunki żeglugowe na śródlądowych drogach wodnych, terminy otwarcia i zamknięcia dróg wodnych dla żeglugi oraz wydaje informator o śródlądowych żeglownych drogach wodnych.

Art. 44. 1. Kierownik statku uprawiającego żeglugę jest obowiązany stosować się do znaków i sygnałów żeglugowych znajdujących się na drodze wodnej i na jej brzegach lub pokazywanych przez posterunki sygnalizacyjne.

2. Przecinanie kursu lub wyprzedzanie statku jest dozwolone tylko wówczas, gdy szerokość drogi wodnej jest wystarczająca dla jednoczesnego przejścia, z uwzględnieniem warunków na danym akwenie oraz ruchu innych statków.

3. Przy mijaniu statek płynący w górę drogi wodnej powinien, uwzględniając miejscowe warunki i ruch innych statków, ustąpić drogi statkowi płynącemu w dół drogi wodnej.

4. Statek wyprzedzający powinien wyprzedzać statek wyprzedzany z jego lewej burty. Jeżeli szlak żeglowny jest dostatecznie szeroki, statek wyprzedzający może również wyprzedzać statek wyprzedzany z jego prawej burty.

5. Statki mogą płynąć obok kursami równoległymi tylko wówczas, gdy umożliwia to szerokość drogi wodnej, nie występuje ryzyko zderzenia i gdy nie stanowi to przeszkody lub niebezpieczeństwa dla ruchu żeglugowego.

Art. 45. 1. Statek może zatrzymać się na postój w miejscu do tego wyznaczonym, a w wypadku braku zakazu postoju – wybierać miejsce postoju tak blisko brzegu, jak na to pozwala jego zanurzenie oraz warunki miejscowe, i tak aby nie utrudniać ruchu żeglugowego.

2. Statek na postoju należy zakotwiczyć lub przycumować w sposób bezpieczny, aby nie mógł zmieniać swojego położenia pod wpływem fali, wiatru, prądu wody, zmian stanów wody lub ruchu statków i aby nie stanowił zagrożenia dla innych statków.

3. Statek wycofany z eksploatacji może znajdować się na postoju tylko w miejscu wyznaczonym przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej.

4. Na statku znajdującym się na postoju na szlaku żeglownym lub w jego pobliżu powinien być stale pełniony dozór przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach.

Art. 46. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej, mając na względzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu żeglugowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przepisy żeglugowe normujące:

- 1) ruch i postój statków na szlaku żeglownym i w portach, sygnalizację wzrokową i dźwiękową oraz łączność radiową na śródlądowych drogach wodnych,
- 2) sposoby oznakowania nawigacyjnego szlaku żeglownego, budowli i urządzeń hydrotechnicznych, przeszkód nawigacyjnych oraz budowli i linii przesyłowych, wzory znaków i sygnałów żeglugowych, ich znaczenie i zakres obowiązywania, kierując się obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami międzynarodowymi.

Art. 47. 1. Zabrania się wyrzucania ze statków przedmiotów i wylewania substancji mogących stanowić przeszkodę lub niebezpieczeństwo dla żeglugi bądź innych użytkowników śródlądowych dróg wodnych albo zanieczyszczać drogę wodną.

2. W razie zanieczyszczenia drogi wodnej bądź zauważenia na drodze wodnej przedmiotów lub substancji, o których mowa w ust. 1, kierownik statku niezwłocznie zawiadamia o tym administrację drogi wodnej, wskazując miejsce i charakter zanieczyszczenia.

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, warunki gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów i ścieków ze statków oraz sposobu zapobiegania zanieczyszczeniom wynikającym z przewożenia ładunków, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie wymagania międzynarodowe.

Rozdział 6a

Usługi informacji rzecznej (RIS)

Art. 47a. 1. Usługi informacji rzecznej (RIS), zwane dalej „RIS”, wprowadza się na śródlądowych drogach wodnych, w szczególności na śródlądowych drogach wodnych klasy IV i wyższej, które są połączone drogami wodnymi klasy IV lub wyższej z drogami wodnymi klasy IV lub wyższej innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego.

2. RIS mają na celu wsparcie transportu wodnego śródlądowego polegające na zwiększeniu jego bezpieczeństwa, zmniejszeniu oddziaływania na środowisko naturalne oraz usprawnieniu współdziałania z innymi rodzajami transportu, w szczególności przez udostępnianie użytkownikom RIS informacji o:

- 1) warunkach żeglugowych, w tym informacji hydrologicznych, meteorologicznych, geograficznych oraz hydrogeologicznych i administracyjnych (informacje o drogach wodnych);
- 2) podejmowaniu działań dotyczących aktualnej sytuacji żeglugowej w ruchu lokalnym (taktyczne informacje o ruchu);
- 3) podejmowaniu działań średnio- i długoterminowych przez użytkowników RIS (strategiczne informacje o ruchu).

3. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz śródlądowych dróg wodnych, o których mowa w ust. 1, kierując się kryteriami ekonomicznymi i intensywnością ruchu żeglugowego.

Art. 47b. Do informacji, o których mowa w art. 47a ust. 2, stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 47c. 1. Do zadań dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2d, należy:

- 1) gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji, o których mowa w art. 47a ust. 2;
- 2) zapewnianie użytkownikom RIS dostępu do elektronicznych map nawigacyjnych;
- 3) udostępnianie organom administracji publicznej oraz państwom członkowskim elektronicznych raportów ze statków, zawierających w szczególności dane dotyczące statku i przewożonych towarów;
- 4) harmonizacja usług, treści, formatu i częstotliwości udostępniania danych w sposób umożliwiający użytkownikom RIS dostęp do RIS na poziomie europejskim (interoperacyjność);
- 5) promowanie korzystania z RIS oraz wykorzystywanie technologii pozycjonowania satelitarne.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2d, wykonuje przy pomocy centrum RIS wchodzącego w skład urzędu żeglugi śródlądowej obsługującego tego dyrektora.

Art. 47d. 1. Organy administracji publicznej oraz instytuty badawcze, posiadające dane niezbędne do funkcjonowania RIS, w tym dane hydrologiczne, meteorologiczne, geograficzne oraz hydrogeologiczne i administracyjne, dotyczące śródlądowych dróg wodnych objętych RIS, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, są obowiązane do ich nieodpłatnego udostępniania dyrektorowi urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2d.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz organów administracji publicznej oraz instytutów badawczych, a także zakres, rodzaj, częstotliwość oraz sposób przekazywania dyrektorowi urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust.

2d, danych, o których mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom RIS pełnych informacji o drogach wodnych, a w stosunku do państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej – stosowanymi przez nie standardowymi procedurami zbierania i przetwarzania danych hydrologicznych, meteorologicznych i hydrogeologicznych, określonych w Prawie wodnym.

3. Instytuty badawcze, o których mowa w ust. 1, udostępniają odpłatnie inne dane niż określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, na podstawie umowy zawartej między instytutem badawczym a dyrektorem urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2d.

Art. 47e. 1. Informacje, o których mowa w art. 47a ust. 2, są udostępniane użytkownikowi RIS posiadającemu urządzenie i oprogramowanie, dla których został wydany dokument zgodności stwierdzający możliwości techniczne oraz systemowe ich prawidłowego i sprawnego współdziałania z RIS, zwany dalej „dokumentem zgodności”.

2. Użytkownik RIS jest obowiązany do uzyskania dokumentu zgodności, wydawanego przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej, którego właściwość została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2d.

3. Obowiązku, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do użytkownika RIS posiadającego urządzenie i oprogramowanie, dla których został wydany dokument zgodności przez państwo członkowskie.

Art. 47f. 1. Dokument zgodności wydaje się na wniosek użytkownika RIS.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie użytkownika RIS;
- 2) informacje o rodzaju urządzenia i oprogramowania, wraz z ich charakterystyką techniczną.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumentację techniczną urządzenia i oprogramowania.

Art. 47g. Za wydanie dokumentu zgodności pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku do ustawy.

Art. 47h. Wykorzystywany w ramach RIS Automatyczny System Identyfikacji Statków (AIS) powinien być zgodny z przepisami porozumienia regionalnego dotyczącego usług radiotelefonicznych na śródlądowych drogach wodnych⁴⁾, zawartego w ramach Konstytucji i Konwencji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (Dz. U. z 2003 r. Nr 10, poz. 111).

Rozdział 7

Pilotaż

Art. 48. 1. Pilotażem jest świadczenie usług mających na celu ułatwienie ruchu żeglugowego, polegających na udzielaniu kierownikowi statku przebywającego na śródlądowych drogach wodnych informacji lub porad potrzebnych do prowadzenia statku na drodze wodnej.

2. Usługi w zakresie pilotażu mogą świadczyć osoby fizyczne, prawne i inne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Art. 49. 1. Obowiązkowi korzystania z pilotażu podlegają:

- 1) polski statek morski lub żegluga śródlądowej, którego kierownik nie posiada odpowiednich uprawnień do kierowania statkami na danej drodze wodnej;
- 2) obcy statek morski lub żegluga śródlądowej.

2. Nie podlega obowiązkowi korzystania z pilotażu statek używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

3. Kierownik statku podlegającego obowiązkowi korzystania z pilotażu jest obowiązany korzystać z usług pilota.

4. Korzystanie z usług pilota nie zwalnia kierownika statku z odpowiedzialności za kierowanie statkiem.

5. Z obowiązku korzystania z pilotażu jest zwolniony statek, którego kierownik posiada świadectwo zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu lub dokumenty uznane w trybie określonym w art. 35 ust. 5, oraz statek państwa, z którym zawarta umowa przewiduje wzajemne uznawanie dokumentów kwalifikacyjnych w żegludze śródlądowej.

⁴⁾ Tekst niniejszego porozumienia został opublikowany w Dz. Urz. M.T. z 2007 r. Nr 12, poz. 45.

6. Warunkiem uzyskania świadectwa zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu jest:

- 1) odbycie co najmniej pięciu podróży po danej drodze wodnej, potwierdzonych przez pilota;
- 2) pozytywna ocena sprawdzianu ze znajomości drogi wodnej i miejscowych przepisów żeglugowych.

Art. 50. 1. Pilotaż może być wykonywany przez osobę posiadającą kwalifikacje pilota żeglugi śródlądowej.

2. Pilotem żeglugi śródlądowej może zostać osoba posiadająca patent żeglarski uprawniający do kierowania wszystkimi statkami, co najmniej 12-miesięczną praktykę pływania nabytą po uzyskaniu patentu na drodze wodnej, której ma dotyczyć uprawnienie, odpowiedni stan zdrowia i która zdała z wynikiem pozytywnym egzamin na pilota.

3. Egzamin na pilota lub sprawdzian, o którym mowa w art. 49 ust. 6 pkt 2, przeprowadzają komisje egzaminacyjne określone w art. 36 ust. 2.

4. Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji pilota żeglugi śródlądowej jest uprawnienie pilotowe.

5. Uprawnienie pilotowe i świadectwo zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu wydaje dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla drogi wodnej, której uprawnienia dotyczą.

6. Za przeprowadzenie egzaminu lub sprawdzianu oraz za wydanie uprawnienia pilotowego lub świadectwa zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

Art. 51. 1. Pilot ponosi wobec armatora odpowiedzialność za szkody spowodowane swoim działaniem, chyba że udowodni dołożenie należytej staranności wymaganej przy świadczeniu usługi pilotowej.

2. Wobec osób trzecich za szkody wyrządzone przez pilota odpowiada armator, tak jak za szkody wyrządzone przez członka załogi statku.

3. W razie rażącego naruszenia przez pilota przepisów żeglugowych dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, na mocy decyzji administracyjnej, może, w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa żeglugi:

- 1) udzielić pilotowi ostrzeżenia o grożącym zawieszeniu uprawnienia pilotowego;

- 2) zawiesić uprawnienia pilotowe na okres do 12 miesięcy.

Art. 52. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki wykonywania pilotażu i sprawowania nadzoru nad jego wykonywaniem,
- 2) tryb przeprowadzania egzaminów na pilota i sprawdzianów dla uzyskania świadectwa zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu,
- 3) wzory i tryb wydawania uprawnień pilotowych oraz świadectwa zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu,

mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji usług pilotowych.

Rozdział 8

Wypadki żeglugowe

Art. 53. 1. W razie zaistnienia wypadku żeglugowego kierownik statku podejmuje niezwłocznie wszelkie działania zmierzające do ratowania ludzi i mienia oraz do ograniczenia rozmiarów szkody.

2. Kierownik statku znajdującego się w pobliżu miejsca wypadku żeglugowego jest obowiązany udzielić pomocy w działaniach ratowniczych.

Art. 54. 1. O zaistnieniu wypadku żeglugowego kierownik statku jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego terytorialnie dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej i postępować stosownie do otrzymanych poleceń.

2. W razie ciężkiego uszkodzenia ciała, śmierci człowieka, wybuchu lub pożaru na statku, zatonięcia statku albo zniszczenia mienia znacznej wartości kierownik statku zawiadamia także Policję.

3. W razie poważnej awarii w wyniku wypadku żeglugowego kierownik statku zawiadamia o tym fakcie służby ratownicze właściwej terenowo jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

4. Fakt zaistnienia wypadku żeglugowego kierownik statku odnotowuje w dzienniku pokładowym z podaniem daty, godziny, miejsca, okoliczności i rodzaju wypadku oraz zabezpiecza ślady i dowody w sprawie.

Art. 55. 1. Dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku żeglugowym przeprowadza niezwłocznie postępowanie w celu ustalenia okoliczności, przyczyn, rozmiarów szkody i winnych spowodowania wypadku.

2. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, może uczestniczyć przedstawiciel armatora i administracji drogi wodnej.

Art. 56. Członkowi załogi statku uznanemu winnym naruszenia przepisów żeglugowych lub przepisów dotyczących obsługi maszyn lub urządzeń statku dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej może w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) udzielić ostrzeżenia o grożącym zawieszeniu uprawnień zawodowych wynikających z posiadanego dokumentu kwalifikacyjnego, jeżeli naruszenie przepisów stworzyło zagrożenie wypadkiem żeglugowym;
- 2) zawiesić uprawnienia na okres do 12 miesięcy w razie spowodowania w ciągu 12 miesięcy od udzielenia ostrzeżenia ponownego naruszenia przepisów;
- 3) zawiesić uprawnienia na okres do 12 miesięcy za spowodowanie wypadku lub przyczynienie się do jego zaistnienia, uzależniając ich przywrócenie od złożenia egzaminu sprawdzającego;
- 4) pozbawić uprawnień zawodowych, jeżeli w wyniku tego wypadku nastąpiła śmierć człowieka lub znaczna szkoda.

Art. 57. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w związku z wypadkami żeglugowymi, mając na uwadze w szczególności kwalifikację wypadków, obowiązki kierownika statku po zaistnieniu wypadku, a także sposób prowadzenia postępowania przez dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej.

Rozdział 9

Przepisy karne

Art. 58. Kto:

- 1) wykonuje przewóz ładunków niezgodnie z dokumentami przewozowymi lub bez dowodu opłacenia składki do Funduszu Żeglugi Śródlądowej,
- 2) wykonuje przewóz obcym statkiem niezgodnie z postanowieniami umów międzynarodowych albo pozwoleń na przewozy,
- 3) uprawia żeglugę statkiem obcym bez wymaganego pozwolenia,
- 4) nie dopełnia obowiązku złożenia formularza ewidencyjnego,

- 5) wykonuje zarobkowy przewóz towarów statkami o ładowności większej niż 200 t bez spełnienia wymogu zdolności zawodowej,
- 6) niszczy, uszkodza, przemieszcza lub wykorzystuje znaki żeglugowe do cumowania lub przeciągania statków,
- 7) uniemożliwia lub utrudnia uprawnionym do inspekcji pracownikom urzędów żeglugi śródlądowej wykonywanie zadań określonych w art. 9 ust. 2 pkt 2, 4–8 i 10,
podlega karze grzywny.

Art. 59. Kto wykracza przeciw obowiązkowi:

- 1) wpisu statku do rejestru,
- 2) dokonania pomiaru statku,
- 3) niezwłocznego zawiadomienia o zaistnieniu wypadku żeglugowego,
- 4) udzielenia pomocy w działaniach ratowniczych,
podlega karze grzywny.

Art. 60. Kto uprawia żeglugę statkiem bez ważnego dokumentu bezpieczeństwa statku lub jednorazowego zezwolenia na określoną podróż,
podlega karze grzywny.

Art. 61. Kto:

- 1) kieruje statkiem albo zajmuje stanowisko członka załogi statku, nie posiadając do tego właściwego dokumentu kwalifikacyjnego,
- 2) będąc członkiem załogi statku, nie posiada dokumentu potwierdzającego warunki zdrowia odpowiednie do zajmowanego stanowiska,
- 3) będąc członkiem załogi statku, nie posiada żeglarskiej książeczki pracy,
podlega karze grzywny.

Art. 62. Kto wykracza przeciw przepisom w zakresie:

- 1) ruchu i sygnalizacji na śródlądowych drogach wodnych,
- 2) oznakowania, wyposażenia i dokumentów statków,
- 3) warunków ruchu i postoju statków na szlaku żeglownym i w portach,
- 4) składu załogi statku i norm czasu pracy,
- 5) przewozu statkami materiałów niebezpiecznych,
- 6) pilotażu na śródlądowych drogach wodnych,
- 7) warunków sanitarnych na statkach,

- 8) warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na statkach,
- 9) ochrony środowiska,
podlega karze grzywny.

Art. 63. Orzekanie w sprawach określonych w art. 58–62 następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 9a

Kary pieniężne

Art. 63a. 1. Przewoźnik, operator terminalu lub sprzedawca biletów, w rozumieniu rozporządzenia nr 1177/2010, którzy działają z naruszeniem obowiązków lub warunków określonych w art. 4 ust. 2, art. 7, art. 8 ust. 2, 3 i 5, art. 9 ust. 1, 2 i 4, art. 10, art. 11 ust. 1, 4 i 5, art. 12–19, art. 22, art. 23 ust. 1 i 3 oraz art. 24 rozporządzenia nr 1177/2010, podlegają karze pieniężnej do 50 000 zł.

2. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, określa dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, z uwzględnieniem w szczególności zakresu naruszenia, powtarzalności naruszeń lub korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia.

3. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej w drodze decyzji administracyjnej.

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

Art. 63b. 1. Kary ustalone na podstawie art. 63a, nieuiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 63c. 1. Nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

2. Wymierzonej kary pieniężnej nie pobiera się po upływie 5 lat od daty wydania ostatecznej decyzji o nałożeniu kary.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 64–68. (pominięte).

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 69. 1. Stawki opłat, określone kwotowo w załączniku do ustawy, ulegają podwyższeniu w wypadku wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych o ponad 15%, w stopniu odpowiadającym wzrostowi tych cen.

2. Wskaźnik wzrostu cen, o których mowa w ust. 1, ustala się na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału.

3. Stawki kwotowe opłat obliczone zgodnie z ust. 1 zaokrągla się w górę do pełnego złotego.

4. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” stawki kwotowe opłat obliczone zgodnie z przepisami ust. 1 i 3.

Art. 70. 1. Płatnikami opłat są:

- 1) armatorzy – za pozwolenie na uprawianie żeglugi statkami, o których mowa w art. 15 ust. 2, wpis do rejestru administracyjnego, czynności pomiaru statku, świadectwo pomiarowe statku, czynności inspekcyjne statku, dokumenty bezpieczeństwa statku, świadectwo dopuszczenia statku do przewozu materiałów niebezpiecznych;
- 2) osoby fizyczne – za zaświadczenie o spełnieniu wymogu zdolności zawodowej, egzaminy i dokumenty kwalifikacyjne załogi, żeglarską książeczkę pracy, egzamin i uprawnienie pilotowe oraz sprawdzian i świadectwo zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu;
- 3) użytkownicy RIS – za wydanie dokumentu zgodności.

2. Opłaty, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz art. 26a ust. 1, art. 34d ust. 1 oraz art. 37a ust. 9 i 10, pobierają organy administracji żeglugi śródlądowej.

3. Opłaty za rejestrację statków używanych wyłącznie do celów sportowych lub rekreacyjnych pobiera właściwy polski związek sportowy.

4. Opłaty pobierane przez organy administracji żeglugi śródlądowej stanowią dochód budżetu państwa.

5. Opłaty pobierane przez polski związek sportowy stanowią dochód tego związku.

Art. 71. 1. Działające do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy inspektoraty żeglugi śródlądowej z dniem wejścia w życie ustawy stają się urzędami żeglugi śródlądowej.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy inspektoratów żeglugi śródlądowej stają się pracownikami urzędów żeglugi śródlądowej.

Art. 72. 1. Dokumenty kwalifikacyjne, żeglarskie załogi i rejestracyjne statków, świadectwa zdolności żeglugowej oraz świadectwa pomiarowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu ich wymiany w zakresie, na jaki zostały wydane. Za wymianę dokumentów pobiera się opłaty w wysokościach określonych w załączniku do ustawy.

2. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i terminy wymiany dokumentów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność wprowadzenia jednolitych dokumentów według zasad i wzorów przewidzianych w ustawie.

Art. 73. Do postępowań administracyjnych w sprawach objętych przepisami ustawy, wszczętych przed jej wejściem w życie, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 74. 1. Traci moc ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz. U. z 1952 r. Nr 26, poz. 182, z 1960 r. Nr 29, poz. 163, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 oraz z 1997 r. Nr 141, poz. 943).

2. (pominięty).

Art. 75. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Załącznik

WYSOKOŚCI OPŁAT

I	Uprawianie żeglugi obcymi statkami	
1	Za pozwolenie na uprawianie żeglugi obcym statkiem po polskich śródlądowych drogach wodnych:	
	1) na jedną podróż	100 zł
	2) na określony czas lub wielokrotne podróże	200 zł
2	Za wtórnik pozwolenia	20 zł
II	Spełnienie wymogu zdolności zawodowej	
1	Za zaświadczenie o spełnieniu wymogu zdolności zawodowej	30 zł
1a	Za zaświadczenie o utracie zdolności zawodowej	30 zł
2	Za wtórnik zaświadczenia	15 zł
III	Rejestr administracyjny	
1	Za wpis statku do rejestru:	
	1) bez napędu mechanicznego o iloczynie długości i szerokości statku do 20 m ²	40 zł
	2) bez napędu mechanicznego o iloczynie długości i szerokości statku powyżej 20 m ²	80 zł
	3) o napędzie mechanicznym o iloczynie długości i szerokości statku do 20 m ²	80 zł
	4) o napędzie mechanicznym o iloczynie długości i szerokości statku powyżej 20 m ²	400 zł
2	Za dokonanie zmian wpisu w rejestrze	15 zł
3	Za wtórnik karty rejestracyjnej	20 zł
4	Za wyciąg lub odpis z rejestru	15 zł
IIIa	Rejestr statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji	
1	Za wpis statku do rejestru	60 zł
2	Za dokonanie zmian wpisu w rejestrze	15 zł
3	Za wtórnik dokumentu rejestracyjnego	15 zł
4	Za wyciąg lub odpis z rejestru	15 zł
IV	Pomiar statków	
1	Za świadectwo pomiarowe:	
	1) dla statku przeznaczonego do przewozu ładunków	150 zł
	2) dla statku nieprzeznaczonego do przewozu ładunków	100 zł
2	Za wtórnik świadectwa pomiarowego	60 zł
	U w a g a: Opłaty nie obejmują opłat za czynności związane z pomiarem statku.	
V	Dokumenty bezpieczeństwa statku	

1	Za świadectwo zdolności żeglugowej	25 zł
2	Za uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej	20 zł
3	Za przedłużenie świadectwa zdolności żeglugowej	15 zł
4	Za przedłużenie uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej	15 zł
5	Za dokonanie zmian w świadectwie zdolności żeglugowej	15 zł
6	Za dokonanie zmian w uproszczonym świadectwie zdolności żeglugowej	15 zł
7	Za wydanie zezwolenia na jednorazową podróż (opłata obejmuje dokonanie inspekcji)	200 zł
8	Za duplikat świadectwa zdolności żeglugowej	20 zł
9	Za duplikat uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej	20 zł
10	Za wspólnotowe świadectwo zdolności żeglugowej	150 zł
11	Za wspólnotowe tymczasowe świadectwo zdolności żeglugowej	100 zł
12	Za przedłużenie wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej	50 zł
13	Za dokonanie zmian we wspólnotowym świadectwie zdolności żeglugowej	25 zł
14	Za duplikat wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej	50 zł
Va	(uchylona)	
VI	Kwalifikacje zawodowe	
1	Za egzamin na patent	150 zł
2	Za egzamin na świadectwo	100 zł
3	Za patent	50 zł
4	Za świadectwo	25 zł
5	Za wtórnik patentu	40 zł
6	Za wtórnik świadectwa	20 zł
VII	Żeglarska książeczka pracy	
	Za żeglarską książeczkę pracy	30 zł
VIII	(uchylona)	

IX	Pilotaż	
1	Za świadectwo zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu	50 zł
2	Za uprawnienie pilotowe	50 zł
3	Za egzamin na pilota	100 zł
4	Za sprawdzian na świadectwo zwolnienia z obowiązku korzystania z pilotażu	100 zł
5	Za wórnik dokumentu z poz. 1 i 2	50 zł
X	RIS	
	Za wydanie dokumentu zgodności	200 zł